

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Bromölla kommun

KPMG AB

2024-03-27

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	5
3.1.1	Bedömning	5
3.2	God ekonomisk hushållning	6
3.2.1	Bedömning	7
3.3	Balanskravsresultat	7
3.3.1	Bedömning	7
3.4	Övriga iakttagelser	7

1 Sammanfattning

Vi har av Bromölla kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Kommunen har per 2023-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt som operationell leasing.

I övrigt har vi inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.

1.2 God ekonomisk hushållning

Styrelsen rapporterar i årsredovisningen en sammantagen bedömning att Bromölla kommun för 2023 inte fullt ut uppnådde målen för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt för 2023. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi samma bedömning då några av de finansiella och verksamhetsrelaterade målen enligt redogörelsen inte kan anses uppnådda.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

2 Bakgrund

Vi har av Bromölla kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionsd i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift-och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och återopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningsred, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i

planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som skickats ut för behandling av kommunstyrelsen den 2024-03-27.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats, med undantag av nedanstående punkter, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar. En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Kommunen har per 2023-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt som operationell leasing.

Hyreskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunen hanterar alla (delar av sina) leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Det lämnas i årsredovisningen inte någon upplysning kring vilka resultateffekter detta avsteg medför, vilket enligt LKBR ska finnas. Det upplyses dock om att en översyn enligt RKR R5 är påbörjad.

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Det har inte gjorts någon dokumenterad bedömning av exploateringsfastigheterna enligt lägsta värdets princip. Vi uppmanar kommunen att göra en sådan bedömning vid varje bokslutstillfälle framöver.
- När det gäller investeringsredovisningen kunde vi i delårsbokslutgranskningen konstatera att det var ganska stora investeringar som förväntades verkställas under hösten då endast 23,7 mkr hade utförts under årets åtta första månader och årsprognosen angav 57,9 mkr. Det faktiska utfallet för 2023 blev 41,7 mkr vilket innebär en relativt stor avvikelse mot både prognos och budget som var 103,3 mkr.
- Vid granskningen av de materiella anläggningstillgångarna konstaterar vi att det finns några pågående investeringsprojekt där det för något av projekten inte hänt

något alls i bokföringen sedan 2017. Vi rekommenderar en översyn av projekten för att utreda om de kan avslutas eller kanske delavslutas så att avskrivning kan påbörjas.

- Under 2022 påbörjades arbetet med återställande av deponin Åsen och utgifter om 3,2 mkr togs mot avsättningen. Under 2023 har ytterligare utgifter uppgående till 6,6 mkr bokförts mot den tidigare gjorda avsättningen. Huruvida kvarvarande avsättning på 8,2 mkr är tillräcklig för återställandet är osäkert men kommunen har ingen annan information än Länsstyrelsens krav på en bankgaranti om 18 mkr vilket är den totala ursprungliga avsättning som gjorts.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige i Bromölla kommun har identifierat tre finansiella områden som tillsammans med de kommunövergripande målen definierar god ekonomisk hushållning.

Målen följs upp och bedöms utifrån ett antal indikatorer. För alla indikatorer finns ingen mätning eller utfall i årsbokslutet och därmed görs ingen utvärdering av dessa.

De finansiella målen för 2023 är följande:

- Resultatet skall vara 1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Soliditeten skall öka med 1 %-enhet under året.
- Den långfristiga skulden skall inte öka.

Kommunen har identifierat tre strategiska prioriteringar:

- Kompetens och arbete
- Attraktivt och växande
- Hållbart och innovativt

Inom dessa tre områden finns sedan ett antal indikatorer och mål som skall visa på måluppfyllelsen och det finns en redogörelse för dessa i årsredovisningen.

3.2.1 Bedömning

Styrelsen rapporterar i årsredovisningen en sammantagen bedömning att Bromölla kommun för 2023 inte fullt ut uppnådde målen för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt för 2023. Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen gör vi samma bedömning.

Av de finansiella målen är det bara resultatmålet som uppnåddes medan de övriga två finansiella målen inte uppnåddes.

När det gäller de verksamhetsrelaterade målen saknas en samlad övergripande och överskådlig avrapportering vilket försvårar bedömningen. Vi kan dock konstatera att det finns ett antal indikatorer där målen inte är uppnådda.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande:

- Det förekommer att manuella bokföringsordres inte attesteras vilket vi rekommenderar skall göras.
- Det torde finnas en förbättringspotential när det gäller säkerställande av att utrangeringar av materiella anläggningstillgångar verkställs när en tillgång inte längre används.
- Totalt redovisar verksamheterna en negativ budgetavvikelse om 22,0 mkr. Det finns dock både positiva och negativa budgetavvikelser för enskilda verksamheter där Samhällsutveckling och service negativa budgetavvikelse på 20,3 mkr, Utbildnings negativa budgetavvikelse på 12,1 mkr samt Stöd och Omsorgs positiva budgetavvikelse på 6,8 mkr kan nämnas.

Datum som ovan
KPMG AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jesper Sturesson', written over the printed name.

Jesper Sturesson
Auktoriserad revisor